

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

Velilerin çocuklarının ders çalışması için iyi niyetle yaptıkları bazı çalışmalar çocuklarının motivasyonunu artırmadığı gibi maalesef düşürmekte. Birçok öğrenci ailesinin çalışma motivasyonunu düşürdüğünü söylüyor. Peki, aileler nerede yanlış yapıyor?

Ebeveynlerin çocuklarını ders çalışma konusunda motive etmek adına yaptığı yanlışlar;

1-Kıyaslama Yapmak: Çocuğunuzu başka birisiyle kıyaslamayın. Kıyaslama yapmanız çocuğunuzun daha fazla ders çalışmasını sağlamayacaktır.

2-Öğüt Vermek: Tabi ki çocuğunuza zaman zaman öğüt verebilirsiniz. Çok sık yaptığınızda işe yaramayacaktır. Mantıklı düşünme, gelecek ile ilgili plan yapma gibi üst düzey zihinsel işlevlerden beynin ön bölgesi (frontal lob) sorumludur. Bu bölge çocuklarda tam olarak gelişmediği için sizin yaptığınız mantıklı konuşmalar çocuğunuzda tam olarak karşılığını bulamayacaktır.

3-Korkutmak: Çalışmazsa başına gelecek şeylerle korkutmayın. "Böyle çalışırsan fen lisesini rüyanda görürsün.", "Bu çalışmayla ancak meslek lisesine gidersin." V.b. cümleler çocuğunuz moralini bozacak ve ders çalışma motivasyonunu daha da düşürecektir.

4-Tehdit Etmek: Çocuğunuzu çalışmadığı takdirde telefonunu almak, dışarı çıkmasına izin vermemek, istemediği okula göndermek gibi durumlarla tehdit etmeyin. Çocuğunuzun çalışma motivasyonunu artırmadığı gibi kaygısının da artmasına neden olabilir.

5-Kendi Hayatınızdan Örnek Vermek: Ebeveynler çocuklarına kendi yaşadıkları sıkıntıları, zorlukları ve imkânsızlıklar içinde büyüdüklerini anlatarak çocuklarının bu durumdan ders almasını isterler. Tabi ki bunu zaman zaman yapmak problem değildir. Ancak her akşam biz çocukken diye

başlayıp uzayan cümlelerle kendi hayatınızdan kesitler sunmanız çocuğunuzun çalışma motivasyonunu artırmayacaktır. Zaten birçok ebeveyn de bunu tecrübe etmiştir.

6-Sürekli Ders alış Demek: Çocuğunuza sürekli ders alış diyerek düzenli çalışmasını sağlayamazsınız. Odasına gidip masasına kitaplarını açmasını sağlamış olabilirsiniz. Ancak ocuğunuzun ders çalışmak için değil sizin baskınızdan kaçmak için bunu yapmış olma ihtimali yüksek, bunu kitap ile bakışmasından anlayabilirsiniz.

7- Gvendiğinizi Sürekli Söylemek: ocuğumuza gvendiğimizi söylemek niye yanlış olsun ki diyebilirsiniz. Evet, bu cümleyi doğru zamanda doğru şekilde kullandığımızda gayet olumlu bir cümle. Fakat bu cümle çok sık tekrarlandığında baskıya dönüşmektedir. Çocuğunuz söylediğiniz "Kızım ben sana çok güveniyorum, sen fen lisesini kazanırsın, sen okul birincisi olursun, sen doktor olup bize bakarsın." gibi cümleleri "Kızım sen fen lisesini kazanmak zorundasın, sen okul birincisi olmak zorundasın."olarak algılayabilir. Sizin niyetiniz bu olmasa bile çocuğunuz böyle algılayacaktır. Bu da çocuğunuzun çalışma motivasyonunu düşürmez ama sınav kaygısını artırır.

8-Yüksek Hedefler Koymak: Çocuğunuzun çalışmasını sağlamak için yüksek hedefler koymayın. Hedefler ocuğunuzun yapabileceğinin çok altında ve çok üstünde olmamalıdır. Çocuğunuz koyduğunuz hedefe ulaşamadığında veya ulaşamayacağını düşündüğünde çalışma motivasyonunu kaybeder ve devamında özgüvenini sarsmış olursunuz.

Ebeveynler Ne Yapmalı ?

1-Öncelikle Çocuğunuzu İyi Tanıyın. Çocukları motive etmek için, genel ilkeler olsa da her çocuk için geçerli bir ilke yoktur. Çocuğunuzu daha iyi motive etmek için nasıl davranmanız gerektiğini çocuğunuza sorabilirsiniz. Mesela kız çocukları ile erkek çocuklarını motive teknikleri daha farklıdır. Kızları motive etmek için daha duygusal yaklaşmak, onların duygu ve düşüncelerini paylaşımlarına fırsat vermek daha etkili iken erkek çocuklarda duygusal yaklaşmak genelde işe yaramaz. Onlara karşı daha kararlı ve otoriter davranmak gerekir.

2-Çocuğunuzla Birlikte Bir Plan Yapın: Anne-baba olarak çocuğunuzun da fikrini alarak bir plan yapın. Çocuğunuzun fikrini almak çok önemli, aldığınız kararlarda çocuğunuz da söz sahibi olursa bu kararlara uyma ihtimali daha yüksek olacaktır. Bu planda, günlük çalışma süresi, kitap okuma süresi, tv, bilgisayar, telefon gibi teknolojik aletlerle ne kadar zaman geçireceği gibi konuları kararlaştırın. Kararlara uymadığında karşılaşacağı yaptırımları da belirleyin. Aldığınız kararları bir kâğıda yazın, göz önünde bir yere asın.

3-Aldığınız Kararları Takip Edin: Çocuğunuzla yaptığınız plana, çocuğunuzun aksatmadan kendiliğinden uyacağını sanıyorsanız çok iyimsersiniz. Çocuğunuz yaptığınız bir plana birkaç gün sorunsuz uysa bile zaman geçtikçe plana uymamaya, aksatmaya başlayabilir. Burada ebeveyn olarak aldığınız kararların takipçisi olmalısınız. Çocuğunuz ders çalışma saati geldiği halde tv izlemeye devam ediyorsa öncelikle onu uyarın. Uyarınıza rağmen devam ediyorsa (mutfaktan çocuğunuza defalarca TV kapat diye bağırmanın) yanına gidin ve kararlarınızı sakince hatırlatıp TV'yi kapatın. Neden çalışmak istemediğini bir sorun mu olduğunu sorun. Büyük ihtimal ders çalışma isteği olmadığını, yorgun olduğunu v.b. nedenler ileri sürecektir. "Altı üstü ders çalışacaksın, ne yorgunluğu, insan ders çalışırken sıkılır mı." gibi cümleler kurmayın. Bunun yerine "Çalışma isteğin yok bu nedenle çalışmak istememeni anlıyorum, ama çalışman gerekiyor, böyle kararlaştırmıştık. Senin için belki zor olacak ama çalışabilirsin." gibi daha motive edici cümleler kullanmak gerekir. Eğer geçerli bir neden yokken mademki çalışma isteğin yok bugün çalışma demeniz doğru bir yaklaşım olmayacaktır.

4-Teknolojiye (telefon, bilgisayar, TV) Sınır koyun: Tv izlemek ve bilgisayar ile oyun oynamak ders çalışmaya göre daha eğlencelidir. Çocuğunuza seçme şansı verirsiniz tabi ki teknolojiyi seçecektir. Bilgisayar ile oynama şansı olan çocuklar tabi ki onun başından kalkıp ders çalışmayı tercih etmeyecektir. Bu nedenle teknoloji kullanımı konusunda sınır koyun.(Çocuğunuzun sağlıklı gelişimi için de sınır koymalı ve teknoloji başında nasıl vakit geçirdiğini takip etmelisiniz.) Çocuğunuz ders çalışmasa bile onlar ile oynayamayacağını bilmelidir.

5-Takip Çizelgesi Kullanın: İnsanlar somut olan şeylerden daha iyi motive olurlar. Planı yazılı hale getirme sebebi de somutlaştırmak ve hatırlamasını sağlamaktır. Özellikle ilkokul ve ortaokul öğrencileri için takip çizelgesine okuduğu kitap sayfasını, günlük tekrarını, çözdüğü soru sayısını yazın.

6-Kullandığınız Sözcüklere Dikkat Edin: Klişe bir söz vardır. “Ne söylediğiniz değil, nasıl söylediğiniz önemlidir.” Bu sözü ciddiye alın. Çocuğunuzun ders çalışmasını istiyorsanız onun motivasyonunu artırmaya yönelik konuşun. Kızmak, bağışlamak, suçlamak, yargılamak işe yaramayacaktır. Herhangi bir sebeple hissettiğiniz öfkeyi çocuğunuzdan çıkarmayın.